

ENYINGI HÍRMONDÓ

Az enyingi polgárok lapja

X. évf. 1. szám. 1999. július

30 Ft

Tájékoztatás helyi rendeletről

Enying Város Önkormányzatának Képviselő-testülete 1999. május 5-i ülésén elfogadta a közterület használat helyi szabályozásáról szóló helyi rendeletet. A Tisztelt Lakosság tájékoztatása érdekében fenti rendelet lényegi rendelkezéseit az alábbiak szerint kivonatosan teszem közzé.

(...) " A közterület-használat engedélyezése 3. §.

1. Közterület-használati engedélyt kell beszerezni:

- a közterületbe nyúló üzlethomlokzat, kirakatszekrény, üzleti védőtetők, ernyőszerkezet, hirdető berendezés, (fényreklám) továbbá cég- és címtábla, árusító automata elhelyezésére.
- árusító és egyéb fülke (pl.: élelmiszer, cukorka, gyümölcs, virág, könyv, hírlap, dohány árusítására szolgáló bódé, pavilon) elhelyezésére,
- a közúti közlekedéssel és fuvarozással kapcsolatos állomáshely, indítófülke, pénztárfülke, fedett várakozóhelyiség, üzemanyagtöltő állomás, iparvágány elhelyezésére,
- az egyes létesítményekhez a közút területén kívüli szükséges gépjármű várakozóhelyek céljára,
- a köztisztasággal kapcsolatos építmények és tárgyak elhelyezésére,
- szobor, emlékmű, díszkút, díszmedence, szökőkút, alapzatos zászlórúd, önálló hirdető berendezés és köztárgyak, (pad, figyelmeztető és tájékoztató táblák) elhelyezésére,
- távbeszélőfülke, fülke nélküli távbeszélő készülék, postai levélszekrény, totó-lottó láda elhelyezésére,
- építési munkával kapcsolatos állvány, építőanyag és törmelék elhelyezésére,
- alkalmi és mozgó árusításra, javító, szolgáltató tevékenységre,
- film- és televízió felvételre,
- vendéglátóipari előkert céljára, üzleti szállítás vagy rakodás alkalmával göngyöleg elhelyezésére, árukirakodásra,

- kiállítás, vásár, alkalmi vásár, sport és kulturális rendezvények, továbbá mutatóanyag tevékenység céljára,
- közhasználatra még át nem adott közterületnek, (pl.: meg nem nyitott utca) ideiglenes hasznosításra,
- kerékpártartó kihelyezésére,
- zöldfelület bármilyen célú igénybevételére.

2. Nem kell közterület-használati engedély:

- a közút (járda) építésével, javításával, fenntartásával kapcsolatban a közúti (járda) területének elfoglalásához,
- az úttartozékok és a közúti közlekedés irányításának célját szolgáló berendezések elhelyezéséhez,
- a közterületen, illetőleg az alatt vagy felett elhelyezett postai távközlési kábelek hibaelhárítása érdekében végzett munkákhoz,
- magánszemélyek esetében építőanyagok, építéshez szükséges szerkezetek, tüzelő anyagok 24 óránál rövidebb időtartamra történő elhelyezéséhez, illetve lerakásához, feltéve, hogy az a közlekedést nem akadályozza.

3. Nem adható közterület-használati engedély:

- zajos, bűzös, tűz- és robbanásveszélyes tevékenység (kivéve: tűzijáték) gyakorlására, továbbá erotikus termékek bemutatására és értékesítésére, valamint szeszes ital (kimért és palackozott) forgalmazására és fogyasztására,
- a közlekedés biztonságát veszélyeztető berendezések és anyagok elhelyezésére,
- város- és utcaképebe nem illeszkedő berendezések létesítésére,
- sátor, garázs létesítésére,
- elárúsító helyek, üzletek környékén áru és göngyöleg tárolására,
- a város területén haszonjármű (tehergépkocsi, mezőgazdasági vontató, lassú jármű, munkagép, stb.) és autóbusz tárolására,
- közterület felett átfeszített transzparens elhelyezésére 5 napnál hosszabb időtartamra,

Enyingi HÍRMONDÓ az enyingi polgárok folyóirata. * Megjelenik az Enyingi Önkormányzati Testület megbízásából. * Felelős kiadó: Az Enyingi Önkormányzat Testülete * Szerkeszti: Enying Város Önkormányzat Oktatási Bizottsága, 8130 Enying, Kossuth L. u. 26. Telefon: (22) 372-002 * ISSN 0866-5265 * Nyomdai kivitelezés: Alto Nyomda Kft., Székesfehérvár, Kaszap I. u.3. Telefon: (22) 311-669

- h.) a lakosság nyugalma avagy közterületi tevékenység gyakorlására,
i.) Enying, Kossuth u. 1-73. és 2-50. házszámú ingatlanok előtti közterületre, valamint a hangya ABC, a László kir. u., a Bocskai u., a Művelődési Ház és a Fókusz Áruház által behatárolt közterületre, továbbá a CBA Diszkont előtti közterületre (kivéve az építési munkával kapcsolatos közterület-használatot).

4. §.

1. Az engedély csak az engedélyest, annak bejelentett alkalmazottját és segítő családtagját, illetve gazdasági társaság esetén annak bejegyzett tagját jogosítja fel a közterület használatára.
2. Az engedélyes köteles a közterület-használati engedélyt a helyszínen tartani, illetve a létesítményen, vagy hirdető berendezésen a nevét vagy az engedély számát jól látható helyen és módon feltüntetni.

5. §.

1. A közterület-használat engedélyezésére irányuló kérelmet a polgármesteri hivatalhoz az 1. sz. melléklet szerint kell benyújtani.
2. A közterület-használat engedélyezését polgári jogi szerződés – 2. sz. melléklet szerint – szabályozza e rendeletben foglaltak alapján.
3. A (2.) bekezdés szerinti engedély kiadásáról a kérelem beérkezésétől számított legfeljebb 30 napon belül a polgármester dönt. Döntéséről a Településfejlesztési Bizottságot soron következő ülésén tájékoztatja.

4. A polgármester városképi, környezet- és balesetvédelmi, közlekedési és műszaki szempontokra tekintettel, a szakhatóságok véleményét is figyelembe véve köt szerződést, amelyben a karbantartásra és helyreállításra vonatkozóan kötelezettségeket is megállapíthat.

5. Ha a közterület használata építési engedélyhez kötött, építési munkával kapcsolatban szükséges, annak engedélyezéséről – az engedélyben – az építési engedély megadására jogosult hatóság határoz.

6. A közterület állandó használatát igénylő építmény létesítését a funkció megkötésével a képviselő-testület hagyja jóvá. A testület döntése előtt a Településfejlesztési Bizottság és az építési hatóság véleményét be kell szerezni.

7. Jogszabályban meghatározott esetekben a közterület-használatához szakhatósági hozzájárulás szükséges. "(...)"
A rendelet a továbbiakban tartalmazza még a járművek közterületen való tárolásának, a hirdető berendezések és falragaszok elhelyezésének, hulladék közterületen való elhelyezhetőségének szabályait; az engedély iránti kérelem tartalmi elemeit, a közterület használat idejét, formáját és díját, továbbá eljárási és szabálysértési rendelkezéseket.

A közterület használatáról szóló helyi rendelet megtekinthető a Vas Gereben Könyvtárban és a Polgármesteri Hivatalban.

Egyben felhívom a Tisztelt lakosságot, hogy azt, mint jogszabályt betartani szíveskedjen.

Szörfi István sk.
jegyző

Tisztelt Enyingi Lakosok!

A jó idő beálltával rendszeresen felmerülő vitatéma, hogy kinek is a kötelessége az ingatlanok előtti közterület rendben tartása.

E problémakör kapcsán az alábbi tájékoztatást nyújtom:

Az Önkormányzat és a lakosság köztisztasággal kapcsolatos feladatait az 1/1986. (II. 21.) ÉVM-EÜM. együttes rendelet, valamint a köztisztaságról szóló 25/1997. (XI. 12.) sz. helyi önkormányzati rendelet tartalmazza.

Fenti jogszabályok értelmében az egyes ingatlanok tisztán tartásáról az ingatlan tulajdonosa, kezelője, tartós használója, illetőleg hasznélvezője (a továbbiakban együtt: tulajdonos), másnak a használatában lévő ingatlanok (ingatlanrészek, helyiségek) tisztán tartásáról pedig a használó, illetőleg – a bérleti jogviszonyból származó kötelezettsége szerint – a bérlő (a továbbiakban együtt: használó) köteles gondoskodni.

1. Az ingatlan tulajdonosa köteles gondoskodni:

a.) Az ingatlan előtti járda, (járda hiányában 1 m széles területsáv, illetőleg ha a járda mellett zöld sáv is van, az úttestig terjedő teljes terület), továbbá a járda és az út közötti kiépített vagy kiépítetlen terület gondozásáról, tisztántartásáról, szemét és gyommentesítéséről, a hóeltakarításról és a síkosságmentességéről.

b.) A járdaszakasz melletti nyílt árok és ennek műtárgyai tisztántartásáról.

c.) Tömbtelken a külön tulajdonban álló egyes épületek gyalogos és körüljárásra szolgáló terület tisztántartásáról, a csapadékvíz zavartalan lefolyását akadályozó anyagok és más hulladékok eltávolításáról.

d.) A beépítetlen telekingatlan tisztántartásáról és gyommentesítéséről.

e.) A telekingatlanról a járdára és az úttest fölé nyúló ágak és bokrok megfelelő nyéséséről.

2. Két szomszédos terület, épület közötti közforgalmi területsáv vagy átjáró esetében a tisztántartási kötelezettség a tulajdonosok között 50-50%-ban oszlik meg.

3. Az üzletek és egyéb elárúsító helyek, vendéglátó egységek, intézmények és szolgáltató egységek előtti járdaszakaszt, illetőleg ha a járda mellett zöldsáv is van, az úttestig terjedő teljes területet az üzemeltető köteles tisztántartani.

4. Az ingatlan használója köteles az ingatlant érintő, vagy azon átfolyó patakmedert szükség szerint tisztítani és a víz szabad lefolyását biztosítani.

5. A közterület rendeltetésétől eltérő célra (árusítás, építési, szerelési munka stb. céljára) történő használata esetén a használattal érintett terület közvetlen környezetét a használó köteles tisztán tartani.

6. A tulajdonos a belterületen lévő udvart, kertet köteles rendben tartani, gondozni.

A lakott területen kívüli dűlőutak, határmezsgyék és árokpartok tisztántartására, a gyomnövények irtása, a növényvédelmi munkák elvégzése a mezőgazdasági ingatlan használó kötelessége.

Mindezek alapján – különösen az aktuálissá váló parlagrafü irtás jelentősége – felkérem a Tisztelt Lakosságot, hogy ingatlanát és az előtte lévő közterületet fentiek szerint gondozni szíveskedjen.

Szörfi István sk.
jegyző

Tisztelt Enyingi Lakosok!

Az álmos, szürke téli napok egyhangúságát felváltó tavaszi és nyári hónapok meghozták a termőföldeken és a kiskertekben a szokásos teendőket, s velük együtt a ház körüli kerti foglalatosságokat is. Van akik számára a kert egy plussz nyűg, azonban van akiknek kikapcsolódást, felüdülést jelent a fárasztó, stresszel teli hétköznapiak után a kertben való foglalatosság. Azok számára akiknek nem adatott meg a családi ház megannyi öröme és bosszúsága, azoknak a rendelkezésre álló erkély nyújt lehetőséget arra, hogy némi leleményességgel, fantáziával közelebb hozzák a természetet az otthonukhoz. A várost járva az elmúlt évekhez képest egyre több hangulatos, igényes, szépen gondozott kerttel, előkerttel, kapubejáróval, gondosan lenyírt pázsittal, virágos balkonnal találkozom. Igen örvendetes az a tény is, hogy egyre többen nemcsak a kertkapun belül formálják, alakítják jó ízléssel a kertjüket, hanem a ház előtti területen is nyírják a fűvet, virágosítanak. Ezúton szeretnék köszönetet mondani mindazoknak, akik számára természetes dolog a házuk előtt a járda és az út közötti közterületnek a rendezése, szépítése is. Bízom abban, hogy az Ő példamutatóan kialakított kertjük, erkélyük, teraszuk, kapubejárójuk, ház előtti közterületük mintáértékű és követendő lesz mások számára is. "Mutasd meg a kertet, megmondom, hogy ki vagy" mondás nemcsak magánszemélyekre, hanem településekre is igaz lehet. Az idei évben főállású kertész alkalmazásával igyekszünk a város közterületeit alakítani, formálni. Az Ő szakmai hozzáértésével, irányításával szeretnénk a várost vendégváróbbá, hangulatosabbá, ápoltabbá, virágosabbá tenni. Nemcsak az átutazók és a városba látogatók számára

szeretnénk jó benyomást kelteni, hanem saját magunknak is, akik itt éljük hétköznapijainkat. Nekünk is legyen öröm, jóleső érzés végignézni, végig sétálni a város utcáin. Próbáljuk meg együtt, közösen formálni, alakítani városképünket. Mindannyian tudjuk, hogy nagy a város zöldterülete és ehhez a rendelkezésre álló személyi és tárgyi feltételek nem elegendőek, így egyelőre nem győzzük maradéktalanul, mindenki meglegedésére ellátni a szükséges munkálatokat, mégis úgy érzem, hogy a város közterületeinek szépítése, ápolása irányában megkezdett munkánk jó úton halad, különösen akkor, ha ebben a munkában az Önök segítő közreműködésére is támaszkodhatunk. Tudom, hogy sokan életkoruk, egészségi állapotuk, vagy munkaeszköz hiányában nem képesek a házuk előtti közterületet rendben tartani. Számukra a Szolgáltató Intézmény minimális díj ellenében elvégzi a fűnyírást. Erre irányuló kérésüket kérem szíveskedjenek a Szolgáltató Intézmény vezetőjénél, Tóth Károlynál jelezni.

Dr. Óvári László
polgármester

RÖVID ÖNKORMÁNYZATI HÍREK

- Az Enying és Balatonbózsok között elhelyezkedő, önkormányzati tulajdonban lévő 2754/29, 30, 31, 39, 40, 41 helyrajzi számú ingatlanok 1999. június elején értékesítésre kerültek. A területet megvásárló vállalkozó vállalta, hogy az 5089 m² területen 2000. december 31-ig benzinkutat létesít. Amennyiben a vállalt határideig a benzinkút létesítése nem történik meg, az önkormányzat a fent felsorolt helyrajzi számú ingatlanokat eredeti vételáron visszavásárolja.

- A SODEXHO 1999. május 28-án Enying város önkormányzati intézményeinek közétkeztetés feladatai ellátására kötött szolgáltatási és üzemeltetési szerződést 3 hónapos felmondási idővel felmondta, hivatkozással az üzemeltetés veszteségességére. A felmondást megelőzően a SODEXHO egyeztetést folytatott az önkormányzattal és kérte az elmaradt üzleti haszon megtérítését. Az önkormányzat az üzleti haszon megtérítésére vonatkozó kérést elutasította. 1999. szeptember 01. napjától az önkormányzat továbbra is vállalkozás formájában kívánja a közétkeztetést megoldani, ennek érdekében meghívásos, tárgyalásos pályázatra kerül sor.

- Enying Város Önkormányzata az Idősek Napközi Otthonában tartós elhelyezést biztosító otthon kialakítása érdekében pályázatot nyújtott be a Fejér Megyei Területfejlesztési Tanácshoz. Az igényelt 15 millió forintos támogatási igénnyel szemben az önkormányzat a pályázatot cél megvalósítására 3 millió forintot kapott, amely pályázati összeg figyelembe vételével az önkormányzat az eredeti célt sajnos nem tudja maradéktalanul megvalósítani, de a kapott összeget az épület rendbehozatalára fordítja.

- Simon László rendőr százados urat a Székesfehérvári Rendőrkapitányság vezetésével bízták meg. Az Enyingi Rendőrőrs vezetésére Mosberger László rendőr százados kapott megbízást. *Munkájukhoz sok sikert kívánunk!*

LAKOSSÁGI FELHÍVÁS!

Tájékoztatam a Tisztelt Lakosságot, hogy a magánkertekben nagy számban AMERIKAI FEHÉR SZÖVŐLEPKE fertőzés tapasztalható.

Az AMERIKAI FEHÉR SZÖVŐLEPKE az 5/1988. (IV. 26.) MÉM rendelet 2. számú mellékletében szereplő "VESZÉLYES KÁROSÍTÓ", ezért ellene a védekezés **KÖTELEZŐ**.

Ezért felszólítom a Tisztelt lakosságot, hogy a tulajdonában/használatában lévő területeken védekezési kötelezettségének haladéktalanul tegyen eleget!

Célszerű a védekezést még abban a stádiumban elvégezni, amíg a kis hernyók nem hagyják el a hernyófészket és nem másznak szét. Ebben az esetben elég a mechanikai irtás, azaz a fertőzött ágrész levágása, majd elégetése.

Vegyszeres védekezésre javaslom a THURICIDE HP III. kategóriás készítményt, melynek nagy előnye a kiváló irtóhatáson kívül, hogy élelmezés-egészségügyi várakozási ideje 0 nap, tehát a területen lévő gyümölcs, zöldség a permetezést követően korlátozás nélkül fogyasztható.

Felhívom a lakosság figyelmét, hogy a védekezés megtörténtét ellenőrizni fogjuk, s annak elmaradása esetén a növényvédelmi szabálysértési eljárást lefolytatjuk!

Ezúton hívom fel a figyelmet a gyomirtási kötelezettségre is!

Dr. Takács László
aljegyző

Tisztelt Enyingi Polgárok!

Mint Önök is tudják, 2-3 év múlva az Európai Unióhoz való csatlakozás feltételeként városunkban is megoldásra vár a csatornázás. Ez Önöktől is anyagi erőfeszítést kíván majd. Már most gondolkodnunk kell arról, hogy az akkor fellépő terheket a mai naptól kezdődő- és Önök által meghatározott léptékű takarékossgal valósítsuk meg.

A Fundamenta Lakás-takarékpénztár Rt. olyan finanszírozási lehetőséget kínál erre, amely egy bizonyos idejű előtakarékossg után kedvező hitelkamat mellett oldja meg a csatornázással vagy bármely lakáscélú elképzeléseivel kapcsolatos problémáját. Példaként említve a törvény ide vonatkozó részét: ezen a betétszámlán összegyűjtött pénzből megoldhatja a telekvásárlást, felújítási-, bővítési-, korszerűsítési elképzeléseit, ..., valamint kommunális beruházáshoz való hozzájárulási kötelezettségét.

A részletekről személyesen tájékoztatást ad tanácsadónk, aki az elkövetkező napokban felkeresi Önt és családját.

Bízunk abban, hogy Önöknek is segíthetünk.

Nagy Tibor
üzleti igazgató

Tisztelt Polgártársak!

Kérem fogadják és hallgassák figyelmesen a Fundamenta Lakás-takarékpénztár Rt. munkatársait, hisz segíthetnek közös céljaink elérésében.

Dr. Óvári László
polgármester

TOURINFORM HÍREK

- Enying Város Önkormányzatának Képviselőtestülete az idei évben is – immár harmadik alkalommal – meghirdette a vendégváró, környezetbarát és kultúralt településkép formálása érdekében a **“Virágos Enyingért”** versenyfelhívást. Az idei versenyfelhívás 3 kategóriában került kihirdetésre: - magánszemélyek, - intézmények, jogi személyek, - “Enying legszebb utcája”.

A pályázatok beadási határideje: 1999. június 30-án lejárt. A beérkezett pályázatok száma összesen: 32. Magánszemély kategóriában: 25, intézmények, jogi személyek kategóriában: 6, “Enying legszebb utcája” kategóriában pedig mindössze 1 pályázatot nyújtottak be.

A beérkezett pályázatokat az Önkormányzat Településfejlesztési Bizottsága értékeli. A nyertes pályázók névsorának kihirdetésére 1999. július 30-án kerül sor.

- Az iroda **nyári nyitvatartási ideje június 1. - augusztus 31. között:**

hétfőtől szombatig: 9-18 óráig

vasárnap: 9-13 óráig

Szeretnénk arra bátorítani a T. Lakosokat, hogy vegyék igénybe az iroda szolgáltatásait. Akár hétvégi családi kirándulásról, akár a nyári szabadság belföldön történő eltöltéséről van is szó, szívesen állunk mindenki rendelkezésére ingyenes kiadványainkkal, programajánlatokkal, szálláslehetőségekkel, étkezési lehetőségekkel. Igen kedvező árú város- megye- és tájtérképeink mellett ingyenes térképekkel is rendelkezünk.

Kiegészítő szolgáltatásaink között fénymásolás, faxhasználat, és népi kerámiák árusítása szerepel.

- Irodánk az idei évben is részt vett az **UTAZÁS '99** Kiállításon, ahol önálló standon mutattuk be Enying és a

kistérség településeinek turisztikai lehetőségeit, programjait, szállás- és étkezési lehetőségeit. A kiállítás ideje alatt közel 3000 érdeklődő fordult meg a standunkon.

- 1999. májusban valamennyi Tourinform irodában telepítésre került az **Országos Turisztikai Információs Rendszer**, melynek segítségével az irodák naprakészen, az egész országra vonatkozóan rendelkeznek az információs munka végzéséhez szükséges adatokkal. A telepítés alapfeltételül szolgáló számítástechnikai háttérrel a Magyar Turizmus Rt. részben PHARE támogatással biztosította az irodák számára.

Emlékül a múltnak...

Az iroda adatgyűjtési tevékenysége során került a kezünkbe egy 1974-es Fejér Megyei Hírlap, melyben Falusi Károly emlékezik arra, hogy a II. Világháború vége felé az enyingi kastélyban bújtatták a Nobel-díjas Szent-Györgyi Albertet. Az interjú apropóját az adta, hogy akkor látogatott haza a világhírű tudós és a vele készült televíziós beszélgetés során Ő is említette életének ezt az epizódját. Mint érdekesség, ez a hír rögtön megragadta a képzeletünket.

Ezek után találkoztunk a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériumának pályázati lehetőségével, mely köztéri alkotások felállításának támogatását tette lehetővé. Mivel tudomásunk volt róla, hogy a város részéről már megfogalmazódott egy igényes kivitelű köztéri szobor felállításának gondolata, úgy gondoltuk, itt a vissza nem térő lehetőség ennek megvalósítására.

A Képviselő-testület elé terjesztettük azt az elképzelést, hogy amennyiben köztéri alkotás létrehozására kerülne sor, akkor a világhírű Nobel-díjas tudósnak állítsunk emléket egy bronz mellszobor formájában, melyhez méltó környezetet nyújtana a Rendelőintézet előtti park.

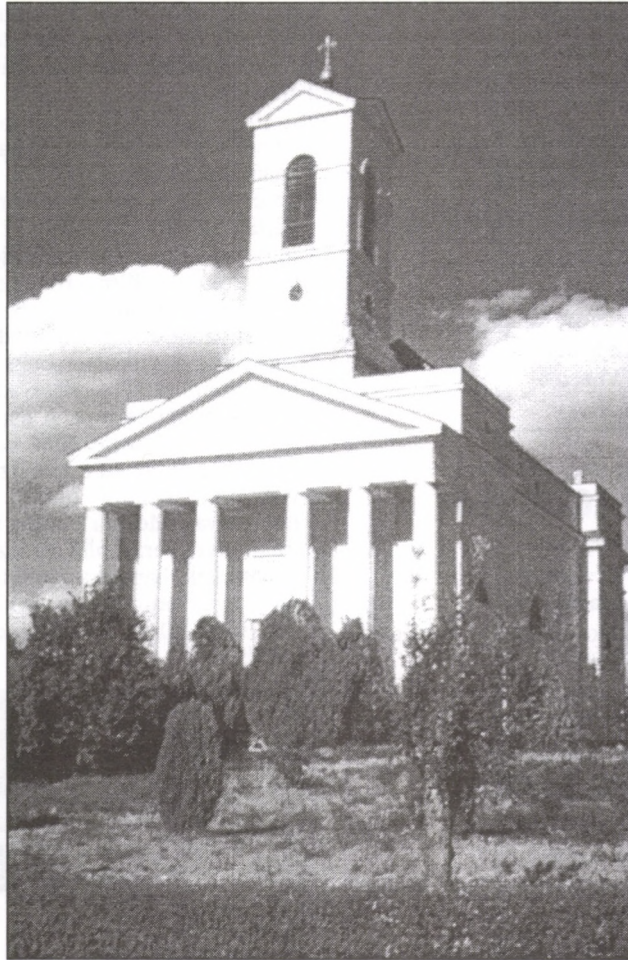
Ezután kértük fel Illyés Antal budapesti szobrászt, hogy pályázatunkhoz készítse el a tudóst ábrázoló mellszobor gipszmodelljét, illetve a szobor felállításával kapcsolatos költségvetést. A gipszmodell zsűrizése megtörtént és a Képző- és Iparművészeti Lektorátus szakértői a modellt egybehangzóan magas értékű művészi alkotásnak és támogatásra méltónak ítélték meg és a szobor felállításához javasolt helyszínt is megfelelőnek találták.

Zárójelben csak annyit szeretnék hozzátenni – mint átlagember, aki nem a szakértő szemével nézi a szobrot és csak azt tudja elmondani, hogy tetszik-e neki, vagy sem – egyszerűen el voltam ragadtatva. Ahogy kollégánóm találóan mondta: - "legszívesebben megsimogatnám". Mi néhányan, akiknek szerencséje volt látni a gipszmodellt, azt hiszem hasonlóképpen éreztünk.

Sajnos az anyagiak kevésbé kedveztek nekünk, mivel a pályázaton a nagyszámú jelentkezés miatt az igényelt hétszázhetven-ezer forint helyett csak kettőszázötven-ezer

forintot kaptunk, így a megvalósításhoz még hiányzik ötszázezer forint, melyet egyéb forrásból igyekszünk előteremteni, hogy mielőbb és mindnyájan gyönyörködhessünk ebben a csodás alkotásban.

... és emlékül a jövőnek

Ha kimondom ezt a szót: ENYING, úgy gondolom mindenkinek a csodálatos Batthyány templom képe jut eszébe először. Ez nem csoda, hiszen a "mi katolikus templomunk" Magyarország talán legszebb klasszicista műemlék temploma, a maga monumentális méreteivel a vidéki templomok közül mindenképpen egyedülálló. Nekünk, a településen élőknek pedig erkölcsi kötelességünk vigyázni rá, óvni állagát, hogy megöríthessük az utánunk jövő nemzedékek számára. Ezért is örültünk meg a Nemzetközi Kulturális Örökség Minisztériuma által kiírt pályázatnak, amely támogatást nyújtana a műemlék templom külső felújításához, parkjának rendbetételéhez és külső megvilágításához.

A Római Katolikus Püspökség és Bertalan Béla esperes úr hozzájárulásával Önkormányzatunk elkészítette a felújítási terveket, melyet az Országos Műemlékvédelmi Hivatal jóváhagyott és pályázatot nyújtott be a templom felújításával kapcsolatosan. A pályázatokat elbíráló bizottság a Magyar Millennium megünneplésére kiírt "Épített örökség megóvása, felújítása" pályázatra beérkezett pályaművünket 1.000.000 Ft vissza nem térítendő támogatásban részesítette, az "Épületkutatáson alapuló kiviteli tervek elkészítésére" pedig 250.000 Ft vissza nem térítendő támogatást ítélt meg.

A Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériumának szándékában áll a pályázatot a következő évben is meghirdetni, így az idén elnyert támogatás alapján megkezdett munka folytatható lesz.

Botos Sándorné
Tourinform–Enying

**“Vasárnap Esti Kerti Muzsika”
rendezvénysorozat koncertjei**

1999. július 11. vasárnap este 8 óra

GÁL - TAMÁSI VONÓSNÉGYES

A Rádiózenekar Művészegyüttese
KLASSZIKUS KAMARAZENE

Az együttes tagjai:

Gál Tamási Zsombor, Gál Tamási Marika, Máthé Győző,
Kusay H. Mahdi

Vendégművész: Varga Gábor

Művészeti vezető: Gál Tamási Zsombor

1999. július 18. vasárnap este 8 óra

**POLYÁK SZABOLCS
és a CORPUS RÉZFÚVÓS QUARTETT**

RÉZFÚVÓS MUZSIKA

Az együttes tagjai:

Polyák Szabolcs és Hámori János, Ráner Máté, Gede
László, Deák Balázs

Művészeti Vezető:

Hámori János

1999. július 25. vasárnap este 8 óra

LOS ANDINOS EGYÜTTES

Népzene és Néptánc

Ecuador - Peru - Bolívia

Az együttes tagjai:

Kiss Lajos, Lendvai Tibor, Mikó László, Jaime Taso,
Tárnok Ákos

Művészeti vezető: Tárnok Ákos

1999. augusztus 1. vasárnap este 8 óra

ÜSZTRŰ NÉPZENE EGYÜTTES

ERDÉLYI NÉPZENE ÉS NÉPTÁNC

Az együttes tagjai:

Moldován Horváth István, Major Levente, Szász József,
Szász Lőrinc

A zenekar vendégei: Demeter Erika - ének

Balogh Kálmán - cimbalom

Táncosok:

Redő Júlia és Pál Mihály, Pap Zsuzsa és Bodó Bán János

Művészeti vezető:

Szász József

1999. augusztus 8. vasárnap este 8 óra

LŐVÉRI FIÚK SVÁB SRAMLI EGYÜTTES

Nyáresti multság a Lővéri fiúkkal

Az együttes tagjai:

Friedrich Marcell, Kránitz Péter, Döngölő Sándor,
Ujj Balázs, Friedrich Gergely, Hettinger Ákos

Művészeti vezető:

Friedrich Gergely

A rendezvénysorozat koncertjeire bérlet vásárolható a Tinódi Lantos Sebestyén Református Zeneiskolában és a TOURINFORM Irodában 2000 Ft-os áron, illetve jegyeket az előadás előtt 500 Ft-os áron vásárolhatnak a Tisztelt érdeklődők!

Kedvezőtlen időjárás esetén a koncertre a református templomban kerül sor!

A Művelődési Ház hírei

1999. május 1-jén megrendeztük a már hagyományos **majálisunkat** a Petőfi parkban. A délután folyamán láthattak az érdeklődők karate-bemutatót az enyingi szakosztály részvételével, majd bábműsor szórakoztatta a közönséget, a Szabadtéri színpadon zajló rendezvények sorát a Török Bálint Általános Iskola néptáncsoportjának és a Rozmaring Nyugdíjas Klub népdalkörének mősora zárta. Délután felállítottuk a májusfát, illetve az óvónénik közreműködésével kézműves foglalkozások is színesítették a programot. Este 20 órakor Forgács Gábor humorista szenzációs mősora nyújtott feledhetetlen élményt a résztvevőknek, majd 21 órától ingyenes discot tartottunk a fiataloknak.

1999. május 30-án tartottuk a városi **gyermeknapot**, szintén a hagyományoknak megfelelően május utolsó vasárnapján, és az óvoda segítségével. Délelőtt a Vas gereben utcai óvoda udvarán kézműves foglalkozásokra vártak az érdeklődőket. 12 órától a Művelődési Házban ingyenes filmvetítés kezdődött, melynek keretében 2 filmet vetítettünk. A filmvetítés után a Művelődési Ház majorett csoportja mutatkozott be, majd játékok, vetélkedők szórakoztatták az érdeklődőket. 17 órakor kezdődött a Kabócák együttes zenés meseutazása, egy koncert keretében, mely a játékokkal együtt szintén elnyerte a gyereksereg tetszését. A nap folyamán a legnagyobb sikert az este 7 órakor kezdődő bohóc és bűvészműsor aratta. A műsorban fellépett a televízióból jól ismert Lala bohóc és vele jött Mollini bűvész is. Lala bohóc sziporkázó humorával, Mollini bűvész pedig kedvességével és persze trükkjeivel varázsolta (szó szerint is) közönségét. Nemcsak a gyerekek, hanem a felnőttek is nagyon jól szórakoztak a fergeteges produkción. Akik nem látták a két művészt, augusztus 20-án délután megnézhetik műsorukat a Petőfi parkban.

Pályázatainkról: Az idei évben több pályázatot is beadunk különböző fejlesztésekre, illetve rendezvényekre. A Nemzeti Kulturális Alap Közművelődési Kollégiumához nyújtottunk be két pályázatot. Az egyik a majorett csoport támogatására irányult, melyen 80.000 Ft-ot kaptunk, a másik pedig a színházterem függönyzetének cseréje, melyre 300.000 Ft támogatást ítél meg a Kollégium. A színházterem felújítási munkái már – reményeink szerint – a nyáron megkezdődnek, és le is zajlanak. Várjuk még a Belügyminisztérium döntését az érdekeltségű növelő támogatásról, mely szintén a színházterem szépítésére, illetve a pincklub felújítására irányul. A Regionális Idegenforgalmi Bizottsághoz beadott pályázatunkon az Enyingi Török Bálint Rendezvénysorozatra szintén 300.000 Ft vissza nem térítendő támogatást kaptunk. Ezzel színesebbé tudjuk tenni az augusztus közepétől szeptember közepéig tartó Enyingi Török Bálint Napokat.

Terveink szerint a Művelődési Ház 1999. július 15-től 1999. augusztus 10-ig festési és felújítási munkálatok miatt zárva tart.

Nemes Diána
igazgató

Egy élet a kezében...

*Ha a gyerekek kritizálva élnek,
Megtanulnak megbélyegezettek lenni.*

*Ha a gyerekek ellenségeskedésben élnek,
Megtanulnak veszekedni.*

*Ha a gyerekek kicsúfolva élnek,
Megtanulnak szégyenlősnek lenni.*

*Ha a gyerekek megszegyenítve élnek,
Megtanulják bűnösnek érezni magukat.*

*Ha a gyerekek toleráns légkörben élnek,
Megtanulnak türelmesnek lenni.*

*Ha a gyerekek bátorítva élnek,
Megtanulnak bízni.*

*Ha a gyerekek dicsérve élnek,
Megtanulják megbecsülve érezni
magukat.*

*Ha a gyerekek méltányosságban élnek,
Megtanulják az igazságosságot.*

*Ha a gyerekek biztonságban érzik magukat,
Megtanulnak hittel élni.*

*Ha a gyerekek megerősítve élnek,
Megtanulják magukat szeretni.*

*Ha a gyerekek elfogadva és bátorságban élnek,
Megtanulják megtalálni a
SZERETETET a világban.*

Dorothy Low Holte

MUNKATÁRSAINK :

SZABÓ JÁNOSNÉ
intézményvezető

MEGYERI MIHÁLYNÉ
családgondozó

BALOGHNÉ MÁRKUS ANDREA
családgondozó

Az intézmény működési területe :
Enying Város Közigazgatási területe

ÜGYFÉLFOGADÁSI IDŐ:

Hétfő: 8.00 - 12.00 , 12.30 - 16.00

Kedd: -

Szerda: 8.00 - 12.00 , 12.30 - 16.00

Csüt.: 8.00 - 12.00

Péntek: -

**Enying Város Önkormányzatának
Családsegítő Központja és
Gyermekjóléti Szolgálat**

ENYING

*Címünk :
Kossuth u. 22.
Tel .: 22 / 372-603*

Családsegítő Szolgálatok 1985. óta működnek Magyarországon, többnyire nagyvárosokban, mindenhol más és más formában, a települések arculatához igazodva.

Enying Város Önkormányzata felismerve a segítség, a közösségi támogatás ezen formájának szükségességét 1998. jan. 1-től megteremtette a szolgálat működési feltételeit.

Célunk, hogy együttműködve Önökkel, megkeressük a válaszokat és a megoldásokat a települések és a településeken élők szociális, mentális és közösségi problémáira, illetve segítsük a civil támogató rendszerek, kis-és nagyközösségek tevékenységét.

Mindezt nyitottan, szakmailag felkészülten, készen az együttműködésre...

Ha sikerült felkeltenünk érdeklődését és megnyerni bizalmát, szeretettel várjuk Önt!

Forduljon hozzánk, ha...

- úgy érzi hogy felmerülő problémája megoldásában segítségre, támogatásra van szüksége
- nincs elég / fogytán van az energiája a problémája leküzdéséhez
- nincs információja arról, hová fordulhat, milyen ellátásokat, szolgáltatásokat vehet igénybe
- szeretné valakivel megosztani gondjait...
- egy jó közösségi program, ötlet megvalósításához szeretne partnereket találni
- esetleg szívesen részt venne munkánkban önkéntesként / karitatív segítőként

Szolgáltatásaink :

A családsegítés

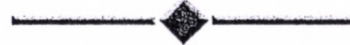
- a szociális problémák miatt veszélyeztetett, illetve krízishelyzetben lévő személyeknek, családoknak segítségnyújtása.

A gyermekjóléti szolgálat

- a gyermekek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése.

A gyermekvédelmi törvényben rögzített gyermeki jogok érvényre juttatása.

- Információ
- Szervezés
- Támogatás, segítség, tanácsokkal való ellátás
- Szabadidős programok, közösségi rendezvények szervezése
- Jelző - és észlelőrendszer működtetése
- Családgondozás
- Hivatalos ügyek intézésének segítése

Enyingi Török Bálint Napok Rendezvénysorozat 1999.

1999. augusztus 15. - 1999. szeptember 24-ig

1999. augusztus 15. III. Török Bálint Országos Díjugrató Lovaskupa a Varga-tanyán
1999. augusztus 20. Hagyományos ünnepi rendezvények a Petőfi parkban
Tervezett program:
9 órától	Sakkszimultán Zilahy Zoltánnal a Megyei Sakkszövetség elnökségi tagjával
14 óra	Karatebemutató az enyingi szakosztály részvételével
15 óra	Az Elektrocowboy együttes gyermekműsora
15.45	Varázspálca címmel Lala bohóc és Mollini bűvész műsora
16.30	A Blue Devils együttes műsora
17 óra	A Bakony táncegyüttes néptáncműsora
17.30	Görög táncsoport néptáncműsora
18 óra	Ünnepi beszéd
18.15	Dégi Szivárvány Kórus műsora
18.45	Ejtőernyős ugrás 12 ejtőernyőssel
19 óra	Bayer Friderika koncertje
19.30	Dundi Buli címmel Csala Zsuzsa és Lóránc Lenke műsora
21.30	Bál – zenél a Premier együttes Tűzijáték
1999. augusztus 21. 20 óra	A L'art pour l'art (Besenyő család) társulat műsora a Művelődési Házban - Belépő: 300 Ft
21 órától	Disco
1999. augusztus 22. 9 órától	Öregfiúk mérkőzés
Női labdarúgó mérkőzés bemutató
Enying - Siófok serdülő mérkőzés más meglepetések...
"Blues kocsmá" a Művelődési Házban
21 órától	
1999. augusztus 28.	Enying és kistérsége nyugdíjas találkozó és nyugdíjas Ki Mit Tud?
1999. szeptember 4.	Kiállítás óvodai alkotásokból és játékmackókból a Művelődési Házban
Író-olvasó találkozó Lőrincz L. Lászlóval a Városi Könyvtárban
1999. szeptember 5.	Körzeti néptáncfalókozó a Művelődési Házban
1999. szeptember 10-12.	Török Bálint emlékező - hagyományörző napok a Zeneiskola és a Református Egyház szervezésében
1999. szeptember 12.	Körzeti Ki Mit Tud?
1999. szeptember 23-24.	Török Bálint Általános Iskola rendezvényei

FELHÍVÁS

NAPFOGYATKOZÁS 1999.

A Magyarországon ma élőknek és a turistáknak nagyszerű, minden bizonnyal egyszeri látványosságban lesz részük 1999. augusztus 11-én, ugyanis majd 90 év múlva lesz ismét hazánkban teljes napfogyatkozás. Ez a maga nemében páratlan látványosság **szemünk világnak épségére jelent veszélyt**, ha nem kellő felelősséggel és körültekintéssel figyelik meg a jelenséget.

- Szabad szemmel Napba nézni semmilyen körülmények között nem szabad! Nem megengedett például, hogy akár csak túpontonnyi átmérőjű kilyukasztott lapon át, védőeszköz nélkül nézzék a jelenséget.

A napsugárzás szemkárosító hatása független a napkorong méretétől. Csak a teljes napfogyatkozás időpontjában, kb. 2 percen át lehet szabad szemmel nézni a jelenséget. Ez előtt és után a legkisebb el nem takart korongfelület nézése is veszélyes.

- A kormozott üveglap nem véd kielégítően.

- Az ívhegesztő palástüvegek közül sem mindegyik megfelelő.

- Bármilyen megfelelőnek minősített eszközzel is nézik a napfogyatkozást, azt csak a termék tájékoztatóján feltüntetett ideig szabad használni.

-A hibás eszközzel történő szemlélés azért is veszélyes, mert a káros sugarakat csak részben szűri ki, mégpedig úgy, hogy a fájdalmat nem érzékeljük. E közben a szembe olyan sugarak juthatnak, amelyek maradandó károsodást eredményeznek, az éleslátás végérvényesen megszűnik.

A Fogyasztóvédelmi Főfelügyelőség a továbbiakban rendszeresen ad tájékoztatást a tömegkommunikációban arról, hogy mely védőeszközöket minősítettek biztonságosnak, és mely termékek használata jelent veszélyt.

Fogyasztóvédelmi Főfelügyelőség

Legfontosabb a szociális biztonság!

Biztonságérzetünket jogaink és kötelezettségeink egyensúlyban tartása határozza meg, ezért mindkettő ismerete fontos szerepet játszik életünkben.

A szociális és a gyermekvédelmi törvény már annak jegyében készült, hogy segítséget nyújtson a szociális problémák miatt veszélyeztetett, illetve krízishelyzetben lévő személyeknek, családoknak.

A Gyermek jogairól az úgynevezett 1989. évi New Yorki Egyezmény rendelkezik.

Nyolc év elteltével az Országgyűlés a Magyar Köztársaság Alkotmányába foglalta a gyermeki jogok érvényre juttatását. Ennek értelmében 1997. november 1-től új időszámítás van a gyermekvédelemben.

Addig az összes gond a szakellátó rendszerre (iskola, gyámügy, önkormányzat) hárult. A gyakorlat során azonban bebizonyosodott, hogy nem kell sok állami intézmény a nevelésbe vett gyermekeknek, hanem megelőző, preventív tevékenységgel a családi köteléken belül – ahol tulajdonképpen keletkezik a probléma – kell változtatni, a működési zavarokkal küzdő, kudarcot vallott családok helyzetén.

Az átmeneti gondozást nyújtó intézményi rendszer kiépítése jelenleg folyamatban van. A nevelőintézeti hálózatot egy családközpontú életkörülményt és nevelési feltételeket biztosító Lakásotthon-hálózat váltja fel.

Településünkhöz legközelebbi ilyen intézmény Dég községben van, ahol a Kastély-otthon megszüntetése után három lakásotthont hoztak létre, amelyben – mint a családokban – különböző korú és nemű gyermekek élnek együtt. A lakásotthonok létrehozását a Kormány anyagi eszközökkel is támogatja.

Mindezekből is kitűnik, hogy a szándék a gyermekvédelmi ellátó rendszerben nem a segélyorientált beállítódás, hanem az észlelés, segítség, az ember körüli sürgős-forgás. Az első szocializációs közeg a család. A gyermek érdeke azt kívánja, hogy el kell nyújtani minél hosszabb időre a családban tartást, segíteni a krízishelyzetbe jutott családon, mert a kiemelés a gyermek életében traumatikus válságot idéz elő (elveszíti önazonosságát, ismerőseit, barátait, az utcát, ahol élt, emlékeit, gyökereit, tanulási kudarcok érik, életvezetési esélyei csökkennek).

A gyermekjóléti szolgálatok feladata az, hogy az alapellátás keretében hozzá kell járulnia a gyermek testi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének a megelőzéséhez.

Városunkban, - mint azt a Forgalmi napló bejegyzései tanúsítják sokan veszik igénybe a gyermekjóléti szolgáltatást, amely 1998. január 1. óta működik. Tevékenysége ez év elejétől kibővült a családsegítő feladatok ellátásával is, mivel az önkormányzat szükségesnek tartja fejleszteni a szociális ellátást.

Indokolják ezt a halmozottan hátrányos helyzetünket igazoló mutatóink: a munkanélküliségi ráta 13,3%, amely megyei szinten 8,3%. Enyinget a megyében Sárbogárd előzi meg. A születések száma az elmúlt 10 év folyamán 62%-ra csökkent, 150 fő volt az elköltözők száma. Felbomlott az elmúlt korszakban a többgenerációs családi modell és a középgeneráció (aktív korúak) eltartó képessége csökkent. Ez negatívan érinti a gyermekeket és az időskorúakat. A költségvetés 7,5%-a a halmozottan hátrányos helyzetűek támogatására van elkülönítve. A fiatalok 46%-a, az aktív korúak 37%-a szociális segélyezésre szorul.

Erősen meghatározóak a szocializációs zavarok (alkohol, gyors társadalmi változáshoz való alkalmazkodás hiánya, modernizáció elvárásai), de mindenek előtt az ipar, mezőgazdaság, infrastrukturális beruházások elmaradása.

Szabó Jánosné

Családsegítő Központ és Gyermekjóléti Szolgálat vezetője

A VAS GEREKEN KÖNYVTÁR ÁLTAL A KÖLTÉSZET NAPJA ALKALMÁBÓL MEGHIRDETETT VERSÍRÁSI VERSENY EREDMÉNYE

3. osztályosok:

1. SZERÉMY DÁNIEL: Az én kisöcsém
Balatonbozsoki Általános Iskola 3. o.
2. LÁSZLÓ ÁGNES: Patchwork
Török Bálint Általános Iskola 3/c
3. VARGA ANNAMÁRIA: Az én nagymamám
Török Bálint Általános Iskola 3/b

4. osztályosok:

1. TOLNAI ZALÁN: Rím
Balatonbozsoki Általános Iskola 4. o.
2. CSIZMAZIA ZSOMBOR: Rajzolni jó
Török Bálint Általános Iskola 4/c
3. GAÁL DORINA: Nyuszika
Török Bálint Általános Iskola 4/b

5-6. osztályosok:

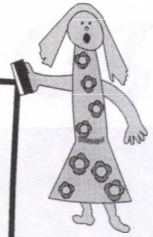
1. RÓKUS ORSOLYA: Itt a húsvét
Török Bálint Általános Iskola 5/b
2. VIRÁGH ZITA: Szeretnék egy kutyát
Török Bálint Általános Iskola 5/b
3. BISCHOF JÓZSEF: A sivatagi kukacvadász
Balatonbozsoki Általános Iskola 5. o.

7-8. osztályosok:

1. KOVÁCS ANDREA: Mai mozik
Balatonbozsoki Általános Iskola 7. o.
2. BÚZA VIKTÓRIA: Mesevilág
Török Bálint Általános Iskola 7/a
3. helyezést a zsűri nem adott ki

KÖZÉPISKOLÁSOK:

1. helyezést a zsűri nem adott ki
2. VILCSEK ZSUZSANNA: Még mindig hiányzol
Török Bálint Gimnázium II/A
3. RUJP NIKOLETT: Szabadság gyere már
Török Bálint Gimnázium II/A

VÁSÁR AZ ÓVÓDÁBAN

Az I. sz. Napközi Otthonos Óvoda udvarán az idén is megrendezésre került a nevelési évet záró év végi vásár.

Ez a rendezvény már hagyománnyá vált óvodánkban, hiszen ötödik alkalommal tartottunk kiadásutást az év közben készített gyermek- és felnőtt munkákból. A gyermekek szívvel-lélekkel készültek erre a napra: barkácsoltak, énekeket, verseket tanultak, izgalommal számolták a napokat a vásár megrendezéséig. A délutánt Ők nyitották meg hangulatos kis műsorral, kikiáltókkal, majd szüleikkel együtt kedvükre válogathattak a számtalan érdekesség: sárkányok, lufik, zsákbamacskák, bábok... között.

A vásár bevételét az óvoda udvarának szépítésére, udvari- és csoportszobai játékeszközök bővítésére fordítjuk, mely a gyermeki tevékenységek bővítését és ezáltal a gyermekek sokoldalú fejlődését szolgálja.

Cserne Viktória
óvónő

GYERMEKNAP '99

Május utolsó vasárnapja Gyermeknap. Gyermekintézmény lévén feladatunknak és kötelességünknek tartottuk, e nap még színeesebbé, emlékezetesebbé tételét. Nemcsak óvodások, hanem iskolások is szép számmal vettek részt délelőtti programunkban. Többféle kézműves technika közül választhattak a gyerekek. A sok érdekes technika a gyerekek szüleit is vonzotta. Bátran próbálták ki a számukra szokatlan technikákat. Nagyon vonzóak voltak az égethető gyurmából készülő figurák, a rongybaba készítés, papírhajtogatás, gyöngyfüzés, szarvacskázás, agyagozás stb. Mindenki a saját egyéniségének megfelelő tevékenységet választhatta, melyben az óvónők és dajkák egyaránt segítséget nyújtottak és ami a legnagyobb örömet jelentette, az az volt, hogy a saját munkájukat hazavihették. Forgószínpadszerűen mozogtak az egyes asztaloknál a gyerekek. Lehetőségük volt mindent kipróbálni: szebbnél-szebb gyöngyörök, fonal pillangók, rongybabák, gyurma figurák készültek a gyerekek keze alatt. Aki kellően "elfáradt" megmozgathatta lábait a görkorcolyával, vagy más sporttevékenységet választhatott. Természetesen az udvari játékok (szárlábú, labda, csúszda stb.) is kellően kiaknázásra kerültek, a homokozóban a homokvár zászlaját lengette a szél. Nagyon jó érzés volt a boldog, felhőtlen gyermekek sugárzó arcát látni.

Reméljük jövőre ismét találkozunk!

Vágási Andrea
óvónő

ÓVÓDAI ZENEI ELŐKÉPZÉS

Már második éve gondoskodik az enyingi Tinódi Lantos Sebestyén Református Zeneiskola az óvodai nagycsoportosok ének-zenei alapképzéséről, heti egy alkalommal élménygazdag,

kötetlen hangulatú foglalkozások keretében. Az idei tanévben e foglalkozásokat egy kedves, a gyermekek nyelvén jól értő tanárnő, Fancsali Emőke tartotta.

Emőke nagy hangsúlyt fordított a gyermekek ritmus-hallás-éneklés készségének fejlesztésére. 1999. június 8-án mindhárom nagycsoportban a szülők is részesei lehettek az egyik ilyen gyermekközpontú foglalkozásnak, s maguk is meggyőződhetek gyermekeik nagyarányú fejlődéséről.

Ezúton is szeretnénk köszönetet mondani a Zeneiskolának ezért a szolgáltatásért, és reméljük, hogy a jövőben is részesülhetnek gyermekeink e nagyszerű fejlesztésben.

Cserna Viktória
óvónő

KÉZMŰVES MŰHELY AZ ÓVÓDÁBAN

Ebben az évben végre lehetőség nyílt egy régóta dédelgetett álmunk megvalósítására. A II. sz. Kossuth u. óvodánk épületében kézműves műhelyt alakítottunk ki az önkormányzat anyagi támogatásával.

A sokféle tevékenységet kínáló műhelyt elsősorban a középső és nagycsoportos gyermekek látogatják, mert a különböző technikák megismerése, gyakorlása, eredményes elsajátítása függ az életkori sajátosságoktól és a manuális képességeiktől. Persze a kiscsoportosok is munkálkodnak itt néha az ő fejlettségi szintjüknek megfelelően: agyagoznak, gyöngyöt fűznek.

A műhelyben az év folyamán sokrétű vizuális tevékenységet végeztünk.

Készítettünk porkrétarajzot, papírnyomatot, emelet a gyerekek gyakorolták az egyes népi kismesterségeket. Fontak, szöttek, gyöngyöt fűztek, készítettek fonalbabát, rongybabát. Legnagyobb sikere a hurkakötésnek, másnéven szarvacskázásnak volt. A gyermekek pillanatok alatt gyönyörű nyakláncokat, karkötőket, öveket készítettek és büszkén viselték alkotásaikat.

Tapasztaltuk, hogy a gyerekek nagyon szívesen tevékenykednek a műhelyben a sok érdekes anyag, eszköz között és nagy érdeklődéssel, lelkesedéssel kezdenek minden munkához.

A műhelyben folyó alkotómunka nagy értéke, hogy a gyerekek fogékonyvá váltak az alkotómunka iránt, elsajátították a népi kultúra alapjait, erősödött a szülőföldhöz való kötődés. Legfőképpen manuális ügyességük, finommozgásuk fejlődött, erősödött az akaraterejük is.

A kézműves tevékenységek jól kiegészítették a csoportszobákban folyó munkát és nagy mértékben hozzájárultak óvodai nevelő - fejlesztő munkánk céljának eléréséhez, a sokoldalú személyiség fejlesztéshez.

Kovács Ágnes
óvónő

VENDÉGTANÁRKÉNT FINNORSZÁGBAN

Ez év tavaszán vendégtanárnak hívtak Finnországba, Kemi város egyik iskolájába. Raija Kajane igazgatónő felkért, hogy ismertessem meg a tanulókat Magyarországgal, a magyar kultúrával, művészettel, a népművészettel.

3 évvel ezelőtt már jártam ebben a városban egy magyar tanárdelegáció tagjaként. Az akkori tapasztalatcsere során megismerkedtünk a város oktatási intézményeivel. Rendkívüli vendéglátásban és igen meleg fogadtatásban volt részünk. A mostani feladatot tehát szívesen vállaltam. Örültem, hogy találkozhatom kedves finn ismerőseimmel, barátaimmal és újra láthatom a különleges szépségű sarkkörtáját, Lappföldet.

Kemi 25 000 lakosú város a svéd határ közelében, a Botteni-öböl partvidékének legészakibb részén. Keminek több általános iskolája van. Az én meghívásom abba az iskolába szólt, ahova a Karihaara és Martaala városrész tanulói járnak, összesen 500-an. Az iskolában egy hétig tanítottam. A tantárgyak sajátosságaihoz igazodva alakítottam tanítási programomat. A magyar kultúra rendkívül szerteágazó, az idő rövidsége miatt nem törekedhettem teljességre. Néhányat azért felsorolok azokat, amelyek legjobban tetszettek a gyerekeknek, illetve ami iránt láthatóan érdekődtek.

Földrajz órán hazánk természeti adottságairól tartottam előadást, művészet órák a magyar népművészet volt a téma (szűr, szűrhimzés, mezőkövesdi és sárközi viselet, díszítőművészet stb.). Ének órán magyar népdalt tanultak a gyerekek magyar nyelven, nyelvi órák a magyar és a finn

nyelv szerkeszti hasonlóságaival és különbségeivel ismerkedtek, valamint magyar népi felelgetős-fogójátékot tanítottam. Történelem órán elmeséltem, hogy a finn-ugor őshazából indulva a mai időkig milyen jelentős történelmi események, sorsfordítók voltak népünk életében. Külön örömmel tölt el, hogy a 2. évezred hajnalán, a magyar államalapítás 1000. évfordulójának közeledtével tehettem ezt.

Háztartási órán rétest készítettünk, gulyáslevest főztünk stb. A tanítás során nélkülözhetetlen segítőtársam volt Hajnalka Pippola, magyar-finn tolmács. A tanítást igyekeztem változatosá tenni, ezért idegenforgalmi kiadványokat, képzőművészeti produkciókat, népművészeti alkotásokat, videokazettákat (rég Magyar tánc, Székesfehérvár, Velencei-tó, Enying stb.), nagyméretű plakátokat magyar tájakról, városokról, valamint táncmuzsikát audio kazettán stb. vittem magammal. A fentiek egy részéből kiállítás készült.

Tapasztalataim közül néhány információ, érdek-

ség, észrevétel:

- Finnországban 7-16 éves korig kötelező iskolába járni.
- Az iskolai menza, a napi egy étkezés (ebéd) ingyenes.
- A tanítás 8-15 óráig tart (ez korcsoportonként eltér).
- A gyerekek az osztályban, szaktanteremben csak a tanórán és csak a tanár jelenlétében tartózkodtak. Az óra kezdetén a tanár nyitotta ki az osztályterem ajtaját, majd az óra végén ő zárta be kulccsal.
- Az oktatás tárgyi feltételei: anyag, eszköz, felszerelés, modern oktatástechnikai berendezések teljes mértékben

biztosítottak. Az átlagos magyar iskolában erről csak álmodni lehet.

- A tanulók a szünetben jó hangulatúak, vidámak, de mégis fegyelmezettek.

- A gyermekek egymás közti kapcsolata derűs, kiegyensúlyozott, nem jellemző az agresszivitás, az indulatoskodás.

- Az iskolai életben a tanár-diák viszonyban nem érzékelhető olyan mértékben feszültség, mint nálunk.

- Az iskolai oktatás sokszínűbb, gyakorlatiasabb és kevésbé teljesítményorientált.

- A tantárgyi struktúra is más. Pl. varrógéppel varrni, sütni, főzni fiúknak és lányoknak is meg kell tanulniuk.

- A tanítási órákon megfontolt, türelmes alapozás folyik. Főleg az 1-6. osztályok tanulói igen aktívak, és látható élvezettel vesznek részt az órai munkában.

Valószínűleg azért, mert a tanulók által kedvelt tevékenységeket helyezik a tanárok előtérbe, és a követelményállítás sem túlzó.

- A legkisebb gyerekek is tisztában vannak a kulturált étkezés szabályaival, és alkalmazzák is. Nem okoz senkinek gondot a különböző evőeszközök használata. Naponta én is közöttük ebédeltem a menzán. Nem tapasztaltam, hogy bárkit is figyelmeztetni kellett volna!

- Az iskola területén egyszer sem találkoztam dohányzó felnőttel (se iskolában, se tanáriban).

A tanulók tudását a nyelvi-kommunikációs nehézségek miatt nem tudtam megítélni.

Úgy érzem, vendégtanári működésem eredményes volt. A felkészülésben többen is segítséget nyújtottak, akiknek ezt szeretném megköszönni:

Szörfiné Tóth Ágnes Tourinform irodavezető,

Hajdú Zoltánné a Tinódi Lantos Sebestyén Zeneiskola részéről,

Juhász Livia a Tinódi Lantos Sebestyén Zeneiskola részéről,

Katóné Szántó Márta keramikus,

Dr. Gulyás Antalné népi szövő.

Úgy tűnik, a kapcsolat nem szakad meg, sőt tovább erősödik. Jelenleg egy Comenius project szervezési

feladataival foglalatokodom. Reményeim szerint ennek eredményeként megvalósulhat egy 3 évre szóló együttműködés Uniós támogatással egy finn, egy svéd, egy olasz és két magyar általános iskola között. Így a személyes baráti kapcsolatokon keresztül egy olyan tevékenység valósulhat meg, amely gyümölcsöző lehet az érintett iskolák tanulói és tanárai számára is.

Dr. Csikné Simon Márta
tanár, közoktatási szakértő

Emberségből vizsgáztunk

Önkormányzatunk és Enying lakói ismét tanúbizonyságot tettek a legnemesebb emberi tulajdonságról: együttérzésről, segítőkészségről.

Észak-kelet Magyarország árvízkarosultjainak megsegítésére fogtunk össze. Elsőként a Képviselőtestület tagjai adományoztak, majd az Evangélikus Egyház, a vállalkozók, és magánszemélyek ajánlottak fel különböző összegeket. A felajánlások közül szeretném kiemelni a Rugóüzem által felajánlott 150.000 Ft-ot. A felajánlók névsorát és a felajánlások összegét a Városi Televízió közvetíteni fogja.

A Zeneiskolával együttműködve május 14-én jótékonyági műsoros estet rendeztünk, ahol gyermekek, felnőttek, nyugdíjasok léptek fel nagy sikerrel.

Tóth Dezső iskolaigazgató segítségével – aki a Bodrogköznek jó ismerője, hiszen ott töltötte gyermekéveit – vettük fel a kapcsolatot egy kicsi településsel, Zalkoddal. Zalkodnak alapítványa van. Enying város adománya oda fog kerülni.

Kívánjuk, hogy ez a kis falucska mielőbb talpra tudjon állni! Felemelő érzés arra gondolni, hogy ennek sikeréhez mi enyingiek is hozzájárultunk.

Köszönjük a segítséget!

Mátyás Gáborné
Oktatási Bizottság elnöke

Egy napom húsz év múlva

Ez a reggel is olyan, mint a többi. Kész rohanás reggelente az élet. A gyerekeket úgy kell kirepíteni az ágyból. És még ők panaszkodnak, hogy milyen korán kell kelni.

De a nagy már talpon van. Megmosakodott, reggelizett, elment a boltba, ellátta az állatokat, ahogy eddig is mindennap.

A férjem és én a munkába, a srácok a suliba sietnek. A nagy... A nagy pedig itthon marad. Mit is csinálhatna egy nyugdíjas? Folyaton egyedül van. Egyedül: ő és a kötőtű. De hát ő így érzi magát felfrissültnek.

Dél van. Mire megjövünk, ő már megfőzte az ebédet. Evés után a srácok tanulni mennek. A férjem tévét néz, én takarítok, a mama pedig kinn van a kertben. Mint eddig is minden nap. Ritkán fordul elő, hogy ő is leül tévézni. Legfeljebb egy-egy sorozatnál.

Öt óraker mindenki vacsorázik. A mama teázik. De nyolc óraker alvás. Mindennel végeztem. Belépek a szobába, a mama alszik. Elaludt kötés közben. Párnát helyezek a feje alá, betakarom a lábát. Leveszem a szemüvegét, csókkal halmozom el mind a két kezét. Felébred, rám néz, és csak ennyit mond:

- Jó éjszakát, kislányom!

1999. az Idősek Éve. Ezeket a szép gondolatokat **Peresztegi Ildikó**, a balatonbozsoki iskola 7. osztályos tanulója írta.

Kézimunka kiállítás

Az Idősek Nemzetközi Éve alkalmából kiállítást szeretnénk rendezni az enyingi nyugdíjasok által készített kézimunkákból. (terítők, párnák, egyéb lakásdíszítők, himzett ruhák, blúzok, kiegészítők...)

A kiállítás célja, hogy az enyingiek, az idelátogató vendégek és legfőképpen a fiatalok megismerhessék az idősebb generáció szépség iránti fogékonyságát, a hagyományörzés fontosságát, a kézimunka lakásdíszítő szerepét, az öltözködésben való alkalmazhatóságát, a szabadidő hasznos eltöltésének egyik lehetőségét.

Ennek megvalósításához szeretnénk a segítségüket és az együttműködésüket kérni. A kiállítást 1999. október 1-én, az Idősek Világnapján szeretnénk megnyitni. Kérjük, hogy aki szívesen segítene a sikeres megrendezésben azzal, hogy munkáit a kiállításon bemutathatjuk, jelentkezzen az enyingi Rozmaring Nyugdíjas Klub vezetőjénél (Szép Ottóné), a balatonbuzsoki Búzavirág Nyugdíjas Klub vezetőjénél (Bagi Imréné) vagy a Mozgássérült csoport vezetőjénél (Pósa Péterné).

Jelentkezési határidő: **1999. augusztus 31.**
A szervezők nevében: Pósa Péterné

Nemcsak a huszéveseké a világ...

Ezt annyiban vallják az enyingi ROZMARING Nyugdíjas Klub tagjai, hogy nyugdíjuktól természetesen nem tudják bejárni a világot, de szép hazánk nevezetes történelmi és idegenforgalmi tájaira eljutnak. Természetesen ezen szép kirándulásokat az Önkormányzat segítsége nélkül, saját anyagi forrásból nem lehetne mind megvalósítani. Legutóbb hazánk gyönyörű fővárosában jártunk, ahol az egynapos kirándulás nagyon tartalmas és élménydús volt. Tervünknek megfelelően a napot az Országház megtekintésével kezdtük, majd buszos városnézés után a Millenium Emlékműnél, a Hősök terén, a Városligetben lévő Vajdahunyad váránál tettünk kellemes sétát. Utitervünk következő állomása a Zsinagóga csodálatos épületének és az udvaron álló "Életfának", és természetesen a zsidó múzeum felbecsülhetetlen értékű ritkaság gyűjteményének a megtekintése volt. Lenyűgözött bennünket a Szent István Bazilikában tett látogatás, a helyi idegenvezető élménydús, történelmi beszámolója, valamint a Szent Jobb megtekintése. A kirándulás végén nyugdíjasaink megcsodálták a Mátyás templom gótikáit, a kincstárat, sétáltak a Budai Várban és a Vár zeg-zugos utcáin. Végezetül a Halászbástyáról figyeltük a fényárban úszó várost és ahogy egymás után gyulladtak ki a fények, mi úgy vettünk búcsút fővárosunktól és kellemes emlékekkel gazdagodva tértünk vissza Enyingre.

Idei kirándulási tervünkben szerepel még a Gödöllői Királyi Kastély és a Máriabesnyői kegytemplom megtekintése, melyet összekötünk egy Mátrai és Mátravidéki kirándulással. A nyár folyamán pedig történelmi emlékparkunkat Ópusztaszeren látogatjuk meg. Élményeinkről röviden beszámolunk olvasóinknak.

Szép Ottóné
Nyugdíjas Klub elnöke

Mit tehetünk biztonságunkért a nyári időszakban?!

Az iskolai szünet és a nyár beköszöntével elérkezik a nyaralás ideje is. Ebben az időszakban a családok nagy része üdülni megy, a lakásaik pedig őrizetlenül maradnak. Néhány hasznos tanáccsal szeretnénk segíteni Önöknek a bűncselekmények megelőzése, illetőleg korlátozása érdekében.

- Tájékoztassa a házfelügyelőt, vagy egyik szomszédját arról, hogy mikor kíván elutazni és mikor akar visszatérni, megadva a telefonszámot, ahol szükség esetén el lehet Önt érni. Kérje meg szomszédját, hogy postaládáját naponta ürítse.

- A lakásban lehetőleg ne hagyjon nagyobb mennyiségű készpénzt vagy más értékes tárgyakat, illetve azokat megbízható helyen tárolja.

- Elutazás előtt ellenőrizze le, hogy az ajtókat és az ablakokat jól bezárta-e! A lakás ajtajára szereltesen biztonsági heveder vagy tolózárat.

- A betörés és a vandalizmus megakadályozható, megelőzhető, ha a szomszédok kapcsolatot tartanak fenn egymással és megfigyelés alatt tartják egymás lakását, vagyontárgyait.

- Figyeljünk szomszédaink lakására, ne legyünk közömbösek a lépcsőházban megjelenő gyanús idegen személyek iránt. Amennyiben a lépcsőházban ilyen gyanús személyek tűnnek fel, kérdezzék meg őket, milyen célból tartózkodnak a lépcsőházban vagy hívják a rendőrség 107-es segélyhívó telefonszámát.

- Ha napközben rövidebb időre távoznak el otthonról, ne hagyjanak a lakás ajtaján olyan cédulát, amelynek tartalmából kiderül, hogy senki sem tartózkodik a lakásban.

- Soha se alkalmazzanak olyan megoldást, hogy a lakás kulcsait a lakáson kívül rejtik el. (pl. a lábtörtő alatt)

- Akár bűncselekményt, akár csak gyanús eseményt észlel, nyugodtan hívja a rendőrséget. Rossz felfogás az, hogy valaki azért nem jelzi a hatóság felé észrevételét, mert nem akar belekeveredni az ügybe. Ilyen esetekben mindig arra gondoljunk, hogy segítségünkkel a bűncselekmény megakadályozható, illetve, hogy mi is kerülhetünk olyan helyzetbe, amikor mások közbeavatkozásának köszönhetően nem válunk egy bűncselekmény sértettjévé.

- Amennyiben bűncselekmény elkövetésének szemtanúja lesz, próbáljon minél többet megjegyezni a bűncselekményről, hogy az kikerkeztetett rendőröknek minél több segítséget tudjon nyújtani. Fontos az elkövetők személyleírása, személygépkocsijuk forgalmi rendszáma. Amennyiben az elkövetők erőfölényben vannak, ne fedje fel magát, haladéktalanul értesítse a rendőrséget, próbálja meg figyelemmel kísérni menekülési útvonalukat.

A nyári szünetben gyakran tartózkodik gyermekük egyedül a lakásban. Hívja fel a figyelmét, hogy a lakásba ne engedjen be idegen embereket, ha lehet ne árulja el, hogy szülei nincsenek otthon, egyedül van a lakásban. Ilyenkor is értesítse a rendőrséget.

Kérjük továbbá, hogy gyerekeik figyelmét hívják fel a biztonságos közlekedésre gyalogosan és kerékpárral. A kerékpárjaikat mindig jól zárják le és ne hagyják hosszabb időre őrizetlenül.

Hívják fel a gyermekek figyelmét arra, hogy az utcán, a játszótéren ne álljanak szóba ismeretlen emberekkel, ha idegenek akarják elhívni őket, senkivel ne menjenek el.

Figyelmeztessék továbbá arra is gyermekeiket, hogy az utcán ne fogadjanak el ismeretlen személytől tablettát, cukrot, csokoládét.

**NE FELEDJÉK A 107-ES SEGÉLYHÍVÓ
INGYENESEN HÍVHATÓ!**

Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztály
Bűnmegelőzési Alosztály
Székesfehérvár